

МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ ІСТОРИКІВ ПРАВА
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ім. В. М. КОРЕЦЬКОГО НАН УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА НАУКОВОЇ РАДИ НАН УКРАЇНИ
ПО КООРДИНАЦІЇ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ПАМ'ЯТКИ ПРАВА
ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ
ІСТОРИЧНИХ ПРОЦЕСІВ
І КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА:
до 500-річчя Реформації

Матеріали

XXXVII
Міжнародної
історико-правової
конференції

14–17 вересня 2017 р.
с. Колочава

Київ–Херсон
2017

УДК 340.13/14; 34(091); 94(430).03; 94(438).03; 94(477)"16"

ББК 67.2

П15

*Рекомендовано до друку Президією Міжнародної асоціації істориків
права та Вченою радою Інституту держави і права
ім. В. М. Корецького НАН України*

П15 Пам'ятки права як відображення історичних процесів і культури суспільства: до 500-річчя Реформації: матеріали XXXVII Міжнародної історико-правової конференції, 14–17 вересня 2017 р., с. Колочава / ред. колегія : І. Б. Усенко (голова), О. О. Малишев (відп. секр.), А. Ю. Іванова, В. Є. Кириченко, Н. М. Крестовська, І. В. Музика, Є. В. Ромінський, О. Н. Ярмиш. Київ–Херсон : ФОП Грінь Д. С., 2017. 300 с.

ISBN 978-966-930-205-2

У матеріалах конференції представлено стислий виклад доповідей, поданих на XXXVII Міжнародну історико-правову конференцію «Пам'ятки права як відображення історичних процесів і культури суспільства: до 500-річчя Реформації» (с. Колочава, 14–17 вересня 2017 р.).

ISBN 978-966-930-205-2

ББК 67.2

© Міжнародна асоціація
істориків права, 2017

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF HISTORIANS OF LAW

KORETSKY INSTITUTE OF STATE AND LAW OF NAS OF UKRAINE

UZHGOROD NATIONAL UNIVERSITY

**SECTION OF STATE AND LAW HISTORY OF SCIENTIFIC COUNCIL OF NAS
OF UKRAINE ON COORDINATION OF FUNDAMENTAL LAW RESEARCHES**

**MONUMENTS OF LAW
AS A REFLECTION
OF THE HISTORICAL PROCESSES
AND OF THE CULTURE
OF SOCIETY:
*for 500 years of the Reformation***

Materials of the

**XXXVII
International
historical juridical
conference**

**September 14–17, 2017
Kolotchava**

**Kyiv–Kherson
2017**

UDC 340.13/14; 34(091); 94(430).03; 94(438).03; 94(477)"16"
LBC 67.2
M81

*Recommended for print by the Presidium of International Association of
Historians of Law and Academic Council of Koretsky Institute of State and
Law of NAS of Ukraine*

M81 Monuments of Law as a reflection of the historical processes and of the culture of society: for 500 years of the Reformation : Materials of the XXXVII International historical juridical conference, September 14–17, 2017, Kolotchava / Edit. Board : I. B. Usenko (Chairman), O. O. Malyshev (Execut. Secretary), A. Yu. Ivanova, V. Ye. Kirichenko, N. M. Krestovska, I. V. Muzyka, Ye. V. Rominskyi, O. N. Yarmysh. Kyiv–Kherson: FOP Grin D. S., 2017. 300 p.

ISBN 978-966-930-205-2

This edited volume features the presentation of papers submitted to the XXXVII International historical juridical conference «Monuments of Law as a reflection of the historical processes and of the culture of society: for 500 years of the Reformation» (Kolotchava, September 14–17, 2017).

ISBN 978-966-930-205-2

LBC 67.2

© International Association
of Historians of Law, 2017

ЗМІСТ

Скрипнюк О. В. (Київ)	
Реформація і Волинь: погляд із сучасності.....	13
Кириченко В. Є. (Харків)	
Єресь реформації та її вплив на церковно-державні відносини.....	19
Цвєткова Ю. В. (Київ)	
Особливості державно-правового устрою ВКЛ та політики Вітовта Кейстутовича, які сприяли проголошенню його королем гуситської Чехії.....	27
Самойленко О. О. (Київ)	
У витоків Реформації: Мартін Лютер.....	33
Крестовська Н. М. (Одеса)	
Горішок Мартина Лютера: дитина у контексті правових ідей Реформації.....	40
Ковальова С. Г. (Миколаїв)	
Реформація та еволюція європейської правосвідомості.....	46
Дзєрбіна Г. В. (Мінск, Беларусь)	
Уплыў Рэфармацыі на юрыспрудэнцыю Рэнэсансу.....	52
Музыка І. В. (Київ)	
Юридична проблематика в науковій спадщині представників української Реформації.....	58
Зозуля Є. В. (Кривий Ріг)	
Ідеї Реформації щодо прав і свобод людини, громадянського суспільства в контексті євроінтеграційного вибору України.....	69
Коваль А. Ф. (Львів)	
Вплив Реформації на формування нового культурологічного, релігійного та правового світогляду.....	76
Лукьянов С. А. (Руза, Московская обл., Россия)	
Вероисповедная политика в отношении католиков и протестантов в московском государстве XVI–XVII вв.	84
Сокальська О. В. (Київ)	
Вплив англійських протестантів на формування західних пенітенціарних систем.....	93

Иванников И. А. (Ростов-на-Дону, Россия)	
Влияние культуры общества на процесс правотворчества.....	100
Сливич І. І. (Ужгород)	
Вплив релігії на правову культуру: деякі тенденції	107
Корнякова Т. В. (Дніпро)	
Злочини проти інтересів держави та релігії: ретроспективний аналіз	112
Мудриєвська Л. М. (Дніпро)	
Злочини проти віри у державі неманичів XIV ст. в трактовці Ф. В. Тарановського	118
Шаляпин С. О. (Архангельск, Россия)	
Архивные источники о монастырской ссылке в эпоху стрелецких бунтов конца XVII в.	125
Малишко В. М. (Дніпро)	
Особливості розвитку піратства і приватирства в умовах англійської церковної Реформації.....	133
Усенко І. Б. (Київ)	
Концепція науково-довідкового видання «Пам'ятки права України».....	139
Бойко І. Й. (Львів)	
Історико-правові аспекти обґрунтування дати заснування української держави	141
Скакун О. Ф. (Севастополь)	
Памятники права как часть правового наследия общества: общетеоретический анализ	154
Ромінський Є. В. (Київ)	
Проблема визначення категорії пам'ятка права та встановлення кола таких пам'яток на матеріалах середньовічних державних утворень східних слов'ян (V–XIV ст.).....	160
Ярмиш О. Н. (Київ)	
Кодекси України як пам'ятки права доби незалежності (про переваги історичного та системного підходів при дослідженні).....	164

Бедрій М. М. (Львів)	
Юридична археологія та її розвиток у Східній Європі	168
Волощенко-Віслобокова О. М. (Київ)	
Правила Отців Церкви як збірка норм канонічного права	174
Кобилецький М. М. (Львів)	
Саксонське зерцало як пам'ятка права Середньовічної Німеччини	179
Марина Сáес Р. М^а (Сарагоса, Іспанія), Малишев О. О. (Київ)	
De origine iuris: поема Петра Роізія про історію права.....	186
Pawlikowska-Butterwick W. (Warszawa, Polska)	
Statuty kapituł wileńskiej i żmudzkiej – pomniki prawa Wielkiego Księstwa Litewskiego (kwestie ustawodawstwa autorstwa i redakcji)	200
Бондарук Т. І. (Київ)	
Літературний твір як пам'ятка права.....	210
Іванова А. Ю. (Київ)	
Чи може правосвідомість бути пам'яткою права?	217
Карабін Т. О. (Ужгород)	
Вплив європейських ідей Михайла Балудянського на розвиток законодавства і права Російської імперії.....	221
Макарчук В. С. (Львів)	
Цікава пам'ятка вітчизняної правової думки (монографія О. В. Романовича-Славатинського)	226
Рудий Н. Я. (Львів)	
Конституційне право Австро-Угорської імперії на поч. ХХ століття у візії українського правника-сучасника (монографія Володимира левицького «Про устрій Австрійської держави»)	234
Яцишин М. М. (Луцьк)	
Про дискусійні моменти відправлення судочинства в Луцькому замку наприкінці ХVІ століття.....	238

Худояр Л. В. (Київ)	
Правовий статус верств населення за нормами пам'ятки українського права «Права, за якими судиться малоросійський народ» (1743).....	243
Бондарук В. О. (Київ)	
Щодо докторських тез здобувачів Замойської академії (1594 – 1784 рр.).....	251
Кахнич В. С. (Львів)	
Формування кафедральної структури на юридичному факультеті львівського університету в другій пол. XIX – на поч. XX ст.	257
Рекотов П. В. (Запоріжжя)	
Деякі аспекти історії запорізької міліції (весна 1917 р.).....	264
Окіпнюк В. Т. (Київ)	
Юридичне регулювання боротьби радянських каральних органів з українським національно-визвольним рухом в Західній Україні в 1940-х роках	269
Ковальчук І. В. (Львів)	
Крайові суди в австрійській судовій системі та їхня діяльність у Галичині (1849–1918).....	277
Чепець О. С. (Запоріжжя)	
Нотаріальна устава 1928 р. як пам'ятка українського права	285
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	291
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	296

CONTENTS

Skrypniuk O. V. (Kyiv)	
Reformation and Volyn: a view from Today	13
Kirichenko V. Ye. (Kharkiv)	
The Heresy of the Reformation and its impact on the Church-State relations.....	19
Tsvietkova Y. V. (Kyiv)	
Peculiarities of the GDL State & Legal Structure and Vytautas the Great Politics, Which Has Led to His Postulation as the King of the Hussites	27
Samoylenko O. O. (Kyiv)	
The origins of the Reformation: Martin Luther.....	33
Krestovska N. M. (Odesa)	
Martin Luther's Walnut: Child in the context of the Reformation legal ideas	40
Kovalyova S. G. (Mykolaiv)	
Reformation and evolution of European sense of justice.....	46
Dzerbina H. V. (Minsk, Belarus)	
The impact of the Reformation on the jurisprudence of the Renaissance ..	52
Muzyka I. V. (Kyiv)	
Legal Issues in the Scientific Heritage of Representatives of the Ukrainian Reformation.....	58
Zozulya Ye. V. (Kryvyi Rih)	
Ideas of the Reformation on human rights and freedoms, civil society in the context of Ukraine's European integration option	69
Koval A. F. (Lviv)	
The Influence of the Reformation on the Formation of a New Cultural, Religious and Legal Worldview.....	76
Lukyanov S. A. (Ruza, Moscow dist., Russia)	
Religious policy towards catholics and protestants in Muscovy XVI–XVII centuries	84

Sokalska O. V. (Kyiv)	
The influence of English Protestants on the formation of Western penitentiary systems	93
Ivannikov I. A. (Rostov-on-Don, Russia)	
The influence of society's culture on the process of lawmaking	100
Slivich I. I. (Uzhhorod)	
The impact of religion on legal culture: some trends	107
Korniakova T. V. (Dnipro)	
Crime against interests of the state and religion: a retrospective analysis	112
Mudrievskaya L. M. (Dnipro)	
Crimes against faith in the state of Nemanice XIV century in the interpretation of F. V. Taranovsky	118
Shalyapin S. O. (Arkhangelsk, Russia)	
Archival sources on monastic prisons in the period of the revolts of Streltsy of the late XVII century	125
Malyshko V. N. (Dnipro)	
Peculiarities of piracy and privateering development in the context of the English ecclesiastical Reformation	133
Usenko I. B. (Kyiv)	
The concept of the reference book «Monuments of Law of Ukraine»	139
Boyko I. Y. (Lviv)	
Historical and legal aspects of the justification of the date of foundation of the Ukrainian state	141
Skakun O. F. (Sevastopol)	
Monuments of law as a part of the legal heritage of society: theoretical analysis	154
Rominskyi Ye. V. (Kyiv)	
The problem of category definition for the monument of law and establishing the range of such monuments based on the materials of medieval state formations of the Eastern Slavs (V–XIV century)	160
Yarmysh O. N. (Kyiv)	
Codes of Ukraine as historical laws of the time of independence (on the advantages of historical and systematic approaches in the study).....	164

Bedrii M. M. (Lviv)	
Legal archaeology and its development in the Eastern Europe	168
Voloshchenko-Vislobokova O. M. (Kyiv)	
The rules of the Church Fathers as a collection of norms of the Canon Law	174
Kobyletskyi M. M. (Lviv)	
Saxon mirror as a legal monument of Medieval Germany	179
Marina Sáez R. M^a (Zaragoza, Spain), Malyshev O. O. (Kyiv)	
De origine iuris: A poem by Pedro Ruiz de Moros on the History of Law	186
Pawlikowska-Butterwick W. (Warszawa, Poland)	
The Statutes of the Chapters of Vilna and Samogitia –monuments of law of the Grand Duchy of Lithuania (questions of authorship and editorship).....	200
Bondaruk T. I. (Kyiv)	
Literary work as a monument of law	210
Ivanova A. Yu. (Kyiv)	
If the legal consciousness could be a monument of law?	217
Karabin T. O. (Uzhhorod)	
Influence of Baludjansky's European ideas on the development of the Russian Empire legislation and law	221
Makarchuk V. S. (Lviv)	
Interesting Memorial of Native Legal Idea (monograph O. Romanovytsch-Slavatynskiy).....	226
Rudiy N. Ya. (Lviv)	
Constitutional Law of Austrian Hungarian Empire at the beginning of XX c. in the vision of Ukrainian modern lawyer (monograph of Volodymyr Levitskiy «State Order of Austria»)	234
Yatsyshyn M. M. (Lutsk)	
On the debatable features of the administration of justice in the Lutsk castle at the end of XVI th century	238

Hudoyar L. V. (Kyiv)	
Legal status of the population according to the norms of the Ukrainian law monument «The Laws that the Nation of Little Russia is Judged» (1743).....	243
Bondaruk V. O. (Kyiv)	
Regarding graduate theses in the Zamojski academy (1594–1784).....	251
Kakhnych V. S. (Lviv)	
The organization of department structure at the Law Faculty of Lviv University in the second half of the XIX and in the beginning of the XX centuries	257
Rekotov P. V. (Zaporizhia)	
Some dimensions of Zaporizhia militia’s history (spring 1917)	264
Okipniuk V. T. (Kyiv)	
Legal regulation of the struggle of the Soviet punitive organs against the Ukrainian national liberation movement in the Western Ukraine in the 1940s	269
Kovalchuk I. V. (Lviv)	
Regional Courts in the Austrian judicial system and their activity in Halychyna (1848–1918).....	277
Chepets O. S. (Zaporizhia)	
Notarial charter (1928) as a law monument of Ukraine	285
ABOUT THE AUTHORS	291
TYPICAL ACRONYMS	296